

PATVIRTINTA

Šiaulių miesto savivaldybės tarybos

2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-32

(Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2023 m.

lapkričio d. sprendimo Nr. T- redakcija)

## **KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMO AUTOBUSAIS VIETINIO (MIESTO) REGULIARAUS SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS ŠIAULIUOSE TAISYKLĖS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Keleivių ir bagažo vežimo autobusais vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo maršrutais Šiaulių mieste taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato vežėjų, ekipažų ir asmenų, besinaudojančių autobusais, pareigas, teises, atsakomybę ir kontrolę. Taisyklės ir Keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisieki mo ministro 2011 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3-223, yra privalomos visiems vežėjams ir ekipažams, vežantiems keleivius vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo autobusų maršrutais Šiaulių mieste, keleiviams, važiuojantiems vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo autobusų maršrutais Šiaulių mieste, šių vežėjų, ekipažų ir keleivių kelių transporto kontrolę atliekančioms įstaigoms, įmonėms ir jų pareigūnams ar darbuotojams.

2. Vežėjai gali vežti keleivius tik turėdami nustatyta tvarka išduotą licenciją arba Europos Bendrijos (toliau – Bendrija) licenciją verstis keleivių vežimu autobusais, turinčiais atitinkamai licencijos kopiją arba Bendrijos licencijos kopiją.

3. Keleivių vežimą vietinio (miesto) susisieki mo autobusais organizuoja Šiaulių miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **ekipažas** – vienas ar keli vairuotojai ir kiti vežėjo paskirti asmenys;

4.2. **keleivių salonas** – autobuso salono dalis, kurioje yra autobuso keleiviai;

4.3. **kontrolierius** – Lietuvos transporto saugos administracija prie Lietuvos Respublikos susisieki mo ministerijos, Savivaldybės ar jos įgalioti asmenys, taip pat asmenys, kuriems įstatymai suteikia teisę kontroliuoti keleivinių kelių transporto priemonių ekipažus, šiomis transporto priemonėmis važiuojančius keleivius ir vežamą bagažą;

4.4. **vežėjas** – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę vežti keleivius ir bagažą vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo autobusų maršrutais Šiaulių mieste;

4.5. **pagrindinio autobusų tinklo maršrutas** – vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo autobusų maršrutas, kurio maršruto numeris neprasideda „P“ raide;

4.6. **privežamasis autobusų maršrutas** – vietinio (miesto) reguliaraus susisieki mo autobusų maršrutas, kurio maršruto numeris prasideda „P“ raide. Privežamaisiais autobusų maršrutais įprastai važiuoja mažos talpos autobusai (mikroautobusai);

4. 7. **kelionės bilietas** – keleivio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas:

4.7.1. **vienkartinis popierinis bilietas**, atspausdintas kasos aparatu autobuse. Biliete nurodama: bilieto numeris, maršruto numeris, bilieto kaina, data ir laikas, stotelės, kurioje parduotas bilietas, pavadinimas;

4.7.2. **elektroninis bilietas** (toliau – **e. bilietas**):

4.7.2.1. **vienkartinis e. bilietas**, už kurį atsiskaitoma iš e. bilieto kortelės e. piniginės, mobiliosios programėlės „ŠiauliaiBUS“ (toliau – mobilioji programėlė) ar kitos elektroninės laikmenos;

4.7.2.2. **terminuotas e. bilietas**, nustatyto termino / dienų skaičiaus bilietas, esantis e. bilieto kortelėje, mobiliojoje programėlėje ar kitoje elektroninėje laikmenoje;

4.7.3. **kontrolės bilietas** – bilietas, įsigyjamas tik kontrolės metu iš vairuotojo, jei kontrolės metu keleivis neturėjo tinkamo iš anksto (iki kontrolės vykdymo) pažymėto / aktyvuoto bilieto. Už bilietą atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba banko mokėjimo kortele, bilietas atspausdinamas kasos aparatu autobuse. Biliete nurodoma: bilieto numeris, maršruto numeris, bilieto kaina, data ir laikas, stotelės, kurioje parduotas bilietas, pavadinimas.

4.8. ***e. bilieto kortelė** – elektroninė laikmena, kurią žymint galima atsiskaityti už važiavimą vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais Šiaulių mieste;*

4.9. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse, kituose keleivių ir bagažo vežimą vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais reguliuojančiuose teisės aktuose.

## **II SKYRIUS EISMO ORGANIZAVIMAS**

5. Reguliaraus susisiekimo autobusais reisai (toliau – reguliarūs reisai) organizuojami tokiais keliais ir gatvėmis, kurių būklė atitinka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 3-747 patvirtintus Reikalavimus gatvėms ir keliams, kuriais vyksta reguliarusis keleivinio transporto eismas.

6. Keleiviams vežti reguliariais reisais nustatytu maršrutu sudaroma sutartis.

7. Reguliarių reisų metu ekipažas privalo turėti:

7.1. leidimą ar sutarties kopiją vežti keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutu;

7.2. Savivaldybės administracijos patvirtintą eismo tvarkaraštį;

7.3. licencijos kopiją (Bendrijos licencijos kopiją);

7.4. kasos aparatą, įregistruotą pagal galiojančius teisės aktus;

7.5. kitus teisės aktų nustatytus dokumentus.

8. Reguliarių reisų metu autobusas privalo atvykti į autobusų stoteles eismo tvarkaraštyje nurodytu laiku.

9. Apie reguliaraus autobusų eismo nutraukimą ir pakeitimus keleiviams turi būti pranešama ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas, o stotelėse informacija atnaujinama iš vakaro arba tą pačią dieną.

10. Vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutai pradedami, koreguojami, nutraukiami Savivaldybės iniciatyva teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Keleivių vežimo autobusais sutartis su vežėjais sudaro, keičia ar nutraukia Savivaldybės administracijos direktorius.

## **III SKYRIUS STOTELĖS**

12. Stotelių vietas reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutuose nustato Savivaldybės administracija Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Informaciją vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutų stotelėse skelbia ir atnauja vežėjai.

## **IV SKYRIUS E. BILIETŲ KORTELĖS, BILIETAI, JŲ ŽYMĖJIMAS IR PARDAVIMAS**

14. Vežant keleivius reguliariais reisais, kelionės bilietas yra būtinas. Bilietai yra vienkartiniai ir terminuotieji. Jie gali būti popieriniai arba elektroniniai (įrašyti į specialią e. bilieto kortelę, mobiliąją programėlę ar kitą elektroninę laikmeną).

15. Keleiviams, turintiems teisę įsigyti bilietą su nuolaida, ir kitiems pageidaujantiems, išduodamos vardinės e. bilieto kortelės. Vardinėmis e. bilieto kortelėmis naudotis gali tik jų savininkai. Jų negalima perduoti naudotis nei šeimos nariams, nei artimiesiems, nei kitiems

asmenims. Naudojimasis kitam asmeniui priklausančia vardine e. bilieto kortele užtraukia teisinę atsakomybę įstatymų nustatyta tvarka.

16. E. bilietas pažymimas / aktyvuojamas pridedant e. bilieto kortelę prie elektroninio komposterio autobuse arba nuskenuojant QR kodą mobiliąja programėle ir galioja biliete nustatytą terminą. E. bilietas žymimas elektroniniame komposteryje arba mobiliajame telefone kiekvieną kartą keleiviui įlipus į autobusą visą terminuoto bilietai galiojimo laikotarpį.

17. Vienkartinį popierinį bilietą iš vairuotojo įsigijusiam keleiviui žymėti komposteriu nereikia ir toks bilietas galioja iki paskutinės maršruto stotelės tame pačiame autobuse.

18. Reguliarių reisų metu vežėjai privalo taikyti nustatytus tarifus, o ekipažas – parduoti bilietus. Vieno reiso metu visiems keleiviams taikomas vienodo dydžio tarifas už tą patį nuvažiuotą atstumą, o Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatytos nuolaidos taikomos nuo visos bilietai kainos ar nuo bilietai kainos, gautos pritaikius kitas nuolaidas.

19. Dokumentai, suteikiantys teisę važiuoti ir vežti bagažą reguliaraus susisiekimo maršrutu, yra kelionės bilietai. Bilietą privalo turėti kiekvienas keleivis, išskyrus vaikai iki 7 metų.

20. Reguliaraus susisiekimo autobusų ekipažas vienkartinius popierinius bilietus privalo parduoti tik autobuso stotelėje. Draudžiama išvažiuoti iš stotelių teritorijų nebaigus parduoti vienkartinių popierinių bilietų. Draudžiama vietoj vieno bilietai parduoti du bilietus ar daugiau su Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatyta nuolaida.

21. Keleivis, atsisakęs įsigyti kelionės bilietą, išlaipinamas iš autobuso.

22. Jeigu ekipažams pagal Taisyklėse išdėstytas sąlygas neužtenka laiko parduoti bilietų visiems į autobusą įlipusiems keleiviams, vežėjas gali kreiptis į Savivaldybės administraciją, išdavusią leidimą važiuoti nustatytu maršrutu, dėl eismo tvarkaraščio koregavimo.

23. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatytų kategorijų asmenys naudojami važiavimo reguliaraus vietinio susisiekimo maršrutų autobusais lengvatomis, įsigiję bilietus su atitinkamo dydžio nuolaidomis ir pateikę tokią teisę liudijančių dokumentų originalus.

24. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatytų kategorijų asmenys autobuse iš vairuotojo gali įsigyti tik autobuse parduodamų vienkartinių popierinių bilietų su nuolaida.

## **V SKYRIUS**

### **KELEIVIŲ ĮLAIPINIMAS, VEŽIMAS IR IŠLAIPINIMAS**

25. Keleiviai autobuso laukia stotelėse ir gali įlipti ar išlipti tik jam visiškai sustojus.

26. Į stotelėje sustojusį autobusą įlipama pro priekines autobuso duris (išskyrus asmenis su neįgalumų ar vaikiškais vežimėliais ir asmenis, turinčius baltąją ar kitos spalvos lazdelę, bei asmenis, vežančius dviratį ar paspirtuką), o išlipama pro galines ir vidurines autobuso duris.

27. Keleiviai vietą turi užimti taip, kad netrukdytų kitiems keleiviams, o privažiavę reikalingą stotelę, priartėti prie galinių ar vidurinių durų ir, autobusui sustojus, nedelsdami išlipti.

28. Vežant keleivius žiemos metu arba kai oro temperatūra yra žemesnė negu 0 °C, autobuso salonas turi būti šildomas.

## **VI SKYRIUS**

### **BAGAŽO VEŽIMAS**

29. Kiekvienam keleiviui leidžiama nemokamai vežti vieną ne didesnę kaip viena keleivio vieta rankinį bagažą, kurio matmenų ( $a + b + h$ ) suma ne didesnė kaip 120 cm, kurio matmenys ne didesni kaip 60 x 40 x 20 cm arba kurio bendra matmenų ( $a + b + h$ ) suma ne didesnė kaip 120 cm, neužimant papildomos laisvos sėdimos vietos, taip pat vaikiškus vežimėlius. Moksleiviai ir studentai turi teisę nemokamai vežti ir didesnę, nei nurodyta šiame punkte, vieną rankinio bagažo, būtino jų mokslams ar studijoms, vieneta.

30. Keleivis, pažymėjęs arba įsigijęs antrą vienkartinį popierinį bilietą, gali vežti bagažą, kurio matmenų ( $a + b + h$ ) suma ne didesnė kaip 180 cm, kurio matmenys ne didesni kaip 100 x 50 x 30

cm arba kai bendra jo matmenų ( $a + b + h$ ) suma ne didesnė kaip 180 cm. Tokiu atveju bilietas turi būti be nuolaidos, neatsižvelgiant į tai, kad keleivis turi teisę pirkti bilietą su nuolaida.

31. Autobusais draudžiama vežti bagažą, kurio matmenų ( $a + b + h$ ) suma didesnė kaip 180 cm (išskyrus neįgaliųjų ar vaikiškus vežimėlius), taip pat degiąsias, sprogstamąsias, dvokiančias, radioaktyvias medžiagas, suspaustas ir suskystintas dujas, smailius, aštrius, griozdiškus, trukdančius keleiviams daiktus, šaunamuosius ginklus (išskyrus turintiems leidimą įsigyti, laikyti (nešiotis) ginklus, išduotą teritorinių policijos įstaigų), daiktus, kurie gali sutepti sėdynes arba keleivių drabužius.

32. Už savo vežamo bagažo saugumą atsako keleivis.

## **VII SKYRIUS GYVŪNŲ VEŽIMAS**

33. Keleivis turi teisę neužimant sėdimos vietos nemokamai vežti gyvūnus taroje (gyvūnų transportavimui skirtuose krepšiuose, narvuose, dėžėse ir kt.), kurios dydis neturi viršyti Taisyklių 29 punkte nurodytų matmenų. Draudžiama vežti gyvūnus be taros ar viršijant 29 punkte nustatytą taros dydį, išskyrus Taisyklių 30 ir 35 punktuose numatytus atvejus.

34. Tara, kurioje vežamas gyvūnas, neturi trukdyti keleiviams judėti autobuse, tepti autobuso saloną, sėdynes ar keleivių drabužius.

35. Keleivis, turėdamas dokumentus, kuriuose nurodomos gyvūno skiepų žymos, turi teisę vežti šunį ar katę be taros nemokamai. Šuo turi būti su antsnukiu (išskyrus šunis, kuriems dėl jų veislės antsnukai nepritaikyti, bei šunis asistentus, skirtus padėti judėti negalią turintiems žmonėms), laikomas už ne ilgesnio kaip 0,5 m pavadėlio ir neturi užimti sėdimos vietos.

36. Gyvūnui priteršus autobuso saloną, jį vežantis keleivis privalo nedelsdamas išvalyti suteptą autobuso salono vietą.

37. Vežamas gyvūnas neturi trikdyti kitų keleivių. Keleivis atsako už jo vežamų gyvūnų sukeltą žalą kitų keleivių sveikatai, gyvybei, nuosavybei, ramybei ir privalo ją atlyginti, taip pat laikytis Gyvūnų laikymo Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje taisyklių.

## **VIII SKYRIUS DVIRAČIŲ IR MIKROMOBILUMO TRANSPORTO PRIEMONIŲ VEŽIMAS**

38. Leidžiama vežti dviračius autobuso salone, išskyrus piko metu, darbo dienomis nuo 7 iki 9 val. ir nuo 16 iki 19 val., neįgaliesiems asmenims skirtose vietose autobuso viduryje. Jei vieta, skirta neįgaliesiems asmenims su vežimėliais ar keleiviams su vaikų vežimėliais, yra užimta, dviračio vežti negalima.

39. Paspirtukus ir elektrinius paspirtukus, kurių didžiausioji naudingoji galia ne didesnė kaip 1 kW ir kurių didžiausias projektinis greitis ne didesnis kaip 25 km/h (toliau – paspirtukas), riedžius, riedlentes ir kitas nedideles mikromobilumo priemones galima vežti visuose autobusuose. Keleiviai turi juos vežti sulenktus į transportavimo padėtį, jei tai leidžia priemonės konstrukcija.

40. Dviratį, paspirtuką, riedį, riedlentę ir kitą nedidelę mikromobilumo priemonę leidžiama vežti tik įsitikinus, kad transporto priemonė švari ir jos transportavimas netrukdytų saugiai ir komfortiškai kitų keleivių kelionei. Jei kelionės metu neužtikrinama anksčiau nurodyta sąlyga, dviratį, paspirtuką, ar kitą nedidelę mikromobilumo priemonę vežantis keleivis privalo išlipti artimiausioje stotelėje, priešingu atveju kontrolierius ar vairuotojas turi teisę jį išlaipinti.

41. Keleivis, norintis vežti dviratį ar paspirtuką, į autobusą įlipa paskutinis. Į autobusą norint įlipti keleiviui su neįgaliojo vežimėliu, dviratį vežantis keleivis privalo užleisti neįgaliajam skirtą vietą ir išlipti toje pačioje stotelėje.

42. Dviratį, paspirtuką ar kitą nedidelę mikromobilumo transporto priemonę vežantis keleivis atsako už išteptus kitų keleivių drabužius, daiktus, taip pat dėl jų vežimo kylančios grėsmės kitų keleivių saugumui ir autobuso salono apgadinimą.

43. Keleivis šiame skyriuje nustatytu būdu / atvejais gali nemokamai vežti tik vieną dviratį, paspirtuką ar kitą nedidelę mikromobilią transporto priemonę.

## **IX SKYRIUS**

### **VEŽĖJO IR EKIPAŽO TEISĖS IR PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ**

44. Vežėjas privalo:

44.1. užtikrinti keleivių saugumą;

44.2. laikytis informacijos pateikimo ir autobusų apipavidalinimo tvarkos;

44.3. keleiviams vežti skirti techniškai tvarkingus autobusus, atitinkančius sanitarijos, higienos reikalavimus;

44.4. nustatyti ekipažams nepriekaištingo ir paslaugaus elgesio su keleiviais normas ir standartus. Gavę informaciją apie šių normų pažeidimus, vežėjų vadovai privalo nedelsdami ištirti ekipažų netinkamo elgesio su keleiviais aplinkybes ir, joms pasitvirtinus, taikyti ekipažams įstatymuose numatytas poveikio priemones.

45. Vežėjas turi teisę laikinai nutraukti keleivių vežimą reguliaraus susisiekimo maršrutu, esant neišvažiuojamiems keliams, sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, įvykus stichinėms nelaimėms, kilus grėsmei saugiam eismui, apie tai nedelsiant pranešdamas leidimą išdavusiai Savivaldybės administracijai sutartyje nustatyta tvarka.

46. Ekipažas privalo:

46.1. užtikrinti saugų keleivių ir bagažo vežimą, nepriekaištingą ir paslaugų keleivių aptarnavimą (neleisti šiurkštaus, keleivių orumą įžeidžiančio elgesio, rūkymo salone, garso ir vaizdo aparatūros garsaus naudojimo ir pan.);

46.2. nepriimti ir išlaipinti artimiausioje bet kurio tipo stotelėje atitinkamo bilieto neturinčius, neblaivius, nešvariais drabužiais, su draudžiamu vežti bagažu, trikdančius kitų keleivių ramybę ir kliudančius ekipažų darbui keleivius;

46.3. įvertinęs susidariusią situaciją, iškviesti policiją, tam naudodamas mobiliojo ar kito galimo ryšio priemones;

46.4. būti rūpestingas, atidus ir paslaugus, padėti neįgaliems asmenims patekti į autobusą ir iš jo išlipti, parduoti vienkartinius popierinius bilietus, informuoti apie mokėjimo už važiavimą, elgesio autobuse tvarką, keleivių pareigas ir teises, laikytis grafiko, pranešti apie maršruto pakeitimą, apie galimybes tęsti kelionę sugedus autobusui, apie bilietų tikrinimą;

46.5. kelionės metu turėti privalomus ekipažo dokumentus ir pateikti juos kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus;

46.6. laikytis patvirtintų maršrutų ir eismo tvarkaraščių;

46.7. nepažeisti autobuso talpumo normų;

46.8. prižiūrėti tvarką ir švarą autobuse;

46.9. galinėse stotelėse sutvarkyti ir išvėdinti autobuso saloną;

46.10. keleivius įlaipinti tik pro autobuso priekines duris (išskyrus asmenis su neįgaliųjų ar vaikiškais vežimėliais ir asmenis, turinčius baltąją ar kitos spalvos lazdele), o išlaipinti pro galines ir vidurines autobuso duris;

46.11. pamatęs kontrolierius, blokuoti autobuse esančius komposterius;

46.12. kelionės metu reikalauti, kad keleiviai įsigytų ar pažymėtų bilietus.

47. Ekipažui autobuse draudžiama rūkyti, garsiai naudoti garso, vaizdo aparatūrą ir kitą panašaus pobūdžio įrenginį ar kitaip trikdyti keleivių rimtį.

48. Vežėjai ir ekipažai yra atsakingi už keleivių vežimą nuo kelionės pradžios iki jos pabaigos.

49. Už kliudymą kontrolieriams atlikti pavestas pareigas, jų teisėtų reikalavimų nevykdymą taikoma Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatyta atsakomybė.

## **X SKYRIUS**

### **KELEIVIO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ**

50. Keleivis į autobusą įlipa ir išlipa tik autobusų stotelėse.

51. Keleivis privalo:

51.1. įlipdamas į vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusą, turėti pasiruošęs e. bilieto kortelę, mobiliąją programėlę ar kitą elektroninę laikmeną (su galiojančiu terminuotu bilietu arba pinigais e. pinigine) ir, įlipęs į autobusą, nedelsdamas tinkamai ją pažymėti, arba turėti pinigų vienkartiniam popieriniam bilietui nusipirkti iš vairuotojo, taip pat turėti pasiruošęs asmens dokumentus (originalus), patvirtinančius teisę į įstatymų numatytas lengvatas:

51.1.1. galiojantį pensininko, studento ar moksleivio pažymėjimą ar kitą dokumentą (originalus), suteikiantį teisę į konkretų bilieto tipą ir lengvatą;

51.1.2. galiojantį dokumentą (originalą), suteikiantį teisę važiuoti nemokamai;

51.2. saugoti vienkartinį popierinį bilietą iki kelionės pabaigos, pateikti jį, reikalaujant ekipažui ar kontrolę vykdančiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai važiuoja vaikai iki 7 metų;

51.3. neturėdamas dokumento (originalo), patvirtinančio teisę naudotis bilietu su nuolaida, pirkti vienkartinį popierinį bilietą ar e. bilietą už visą kainą;

51.4. pasirūpinti savo saugumu, jei yra laisvų sėdimų vietų, atsisėsti ir užsisėgti saugos diržą, jeigu jis yra įrengtas, o stovėdamas laikytis už turėklų;

51.5. galinėje maršruto stotelėje išlipti;

51.6. autobusui sugedus, išlipti iš autobuso. Pažymėti e. bilietai ir vienkartiniai popieriniai bilietai galioja 30 minučių nuo autobuso gedimo pradžios nustatymo.

52. Pažymėtas elektroninis arba įsigytas vienkartinis popierinis bilietas suteikia teisę važiuoti vienu autobusu viena maršruto kryptimi iki galinės maršruto stotelės. Terminuotas bilietas suteikia teisę važiuoti autobusais atitinkamos rūšies biliete nurodytomis sąlygomis.

53. Keleivis turi teisę:

53.1. trisdešimties minučių laikotarpiu nuo pirmo vienkartinio e. bilieto pažymėjimo persėsti į kitus autobusus nemokamai, persėdimų skaičius yra neribojamas, tačiau kiekviename autobuse privaloma pažymėti e. bilieto kortelę arba nuskenuoti QR kodą mobiliąją programėlę;

53.2. nemokamai vežtis vaikus iki 7 metų (vairuotojo, ekipažo ar kontrolieriaus prašymu pagrįsti vaiko, gimusio po 2017 m. sausio 1 d., amžių, privaloma parodyti ne gimimo liudijimą, o gimimo įrašą liudijantį įrašą);

53.3. informuoti ekipažą apie pastebėtus autobuso gedimus ir apie asmenis, gadinančius autobusą ir jos įrangą.

54. Keleiviams draudžiama:

54.1. važiuoti neblaiviams ar apsvaigusiams nuo psichiką veikiančių medžiagų (narkotikų, vaistų, kitų svaigųjų medžiagų), skleidžiantiems aitrų kvapą, apsirengusiems nešvariais drabužiais, tepti ir gadinti autobuso išorę ir vidų, laikyti kojas ant sėdynių, lipti ant jų, leisti ant sėdynių stovėti vaikams arba dėti ant jų bagažą, autobuse šiukšlinti, spjaudyti, keiktis, rūkyti, gerti alkoholinius gėrimus, vartoti narkotikus ar psichotropines medžiagas, triukšmauti, smurtauti ar kitais veiksmais pažeisti viešąją tvarką;

54.2. autobusui važiuojant, keleiviams atidaryti kabinos duris, kalbinti vairuotoją ar kitaip jam trukdyti;

54.3. važiuoti autobuso vairuotojo darbo vietoje arba stovint ant autobuso laiptelių;

54.4. autobuse trukdyti vairuotojui uždaryti duris;

54.5. važinėti po autobuso saloną su vežamais dviračiais, paspirtukais, elektriniais paspirtukais, riedlentėmis, riedžiais, riedučiais ir kitomis mikromobilumo priemonėmis.

55. Apgadinęs autobuso išorę, vidų, sulaužęs inventorių, išdaužęs langus ar kitaip sugadinęs autobusą, kaltininkas atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir turi atlyginti materialinę žalą.

56. Keleiviai privalo laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos.

## **XI SKYRIUS**

### **INFORMAVIMAS APIE VAIZDO STEBĖJIMĄ**

57. Vežėjo autobusuose vykdomas vaizdo stebėjimas: autobusuose gali būti įrengta stacionari vaizdo stebėjimo įranga, ant kontrolierių rūbų pritvirtinta mobili vaizdo stebėjimo įranga. Informacija apie vaizdo stebėjimą keleiviams pateikiama lipdukuose ant autobuso arba autobuso viduje ir ant kontrolierių aprangos arba įrangos. Vaizdas stebimas siekiant užtikrinti klientų aptarnavimo kokybę, vežėjo darbuotojų ir klientų asmens ir turto apsaugą. Vaizdo stebėjimo teisinis pagrindas – tinkamas vežėjo viešųjų paslaugų klientams teikimas, vežėjo ar klientų teisių ir teisėtų interesų saugojimas ir gynimas.

58. Vaizdo duomenys yra saugomi iki 14 dienų. Suėjus šiam terminui, duomenys yra sunaikinami be galimybės juos atkurti. Vaizdo duomenys gali būti peržiūrimi ir naudojami tik esant pagrįstam teisiniam pagrindui.

## **XII SKYRIUS REKOMENDACIJOS KELEIVIAMS**

59. Keleiviams rekomenduojama:

59.1. pirmumo teisę įlipti į autobusą suteikti neįgaliesiems, keleiviams su mažamečiais vaikais, nėščioms moterims, senyvo amžiaus žmonėms;

59.2. sėdimas vietas, virš kurių yra užrašas „Keleiviams su vaikais ir neįgaliesiems“ arba atitinkamas simbolis, užleisti Taisyklių 59.1 papunktyje nurodytiems asmenims;

59.3. perkant vienkartinį popierinį bilietą autobuse, būti pasiruošus tikslią sumą, reikalingą kelionei apmokėti, arba atsiskaityti ne didesniu kaip 5 eurų banknotu;

59.4. pasižymėjus / aktyvavus e. bilietą, stebėti komposterio ekraną ir įsitikinti, kad tikrai sumokėta už važiavimą;

59.5. nusipirkus vienkartinį popierinį bilietą iš vairuotojo, patikrinti, ar gautas toks bilietas, kokio prašyta. Būtina patikrinti bilieto numerį, maršruto numerį, bilieto kainą, datą ir laiką, stotelės, kurioje parduotas bilietas, pavadinimą.

## **XIII SKYRIUS VEŽĖJŲ, EKIPAŽŲ IR KELEIVIŲ KONTROLĖ**

60. Kontrolierius privalo būti prisisegęs skiriamąjį ženklą (identifikacinę kortelę) arba vilkėti uniformą, keleivio prašymu, parodyti kontrolieriaus pažymėjimą.

61. Kontrolierius turi teisę sustabdyti autobusą specialia stabdymo lazdele (krivule) vietose, kur nedraudžia Kelių eismo taisyklės, įlipti į autobusą prieš išlipant ir įlipant keleiviams, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus autobuse.

62. Ekipažas privalo sustabdyti autobusą, pranešti keleiviams apie kontrolę ir būtinumą pateikti bilietus ar kitus atitinkamus dokumentus, parodyti ekipažo reikalaujamus dokumentus ir vykdyti kitus teisėtus kontrolierių reikalavimus.

63. Ekipažui ir keleiviams draudžiama trukdyti atlikti kontrolę arba jos vengti.

64. Kontrolierius tikrina:

64.1. kaip vežėjai, ekipažai, keleiviai laikosi Lietuvos Respublikos keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklių, Taisyklių ir kitų teisės aktų, reguliuojančių keleivių vežimą;

64.2. kaip vežėjai ir ekipažai laikosi patvirtintų maršrutų ir eismo tvarkaraščių;

64.3. ar ekipažai teisingai parduoda bilietus.

65. Reguliarių reisų metu autobuso ekipažas privalo turėti ir pateikti kontrolieriui paprašius:

65.1. vairuotojo pažymėjimą ar asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

65.2. transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimą (polisą);

65.3. transporto priemonės registracijos liudijimą arba naudotojo pažymėjimą ir techninės apžiūros rezultatų kortelę (ataskaitą);

65.4. patvirtintą autobuso eismo tvarkaraštį;

65.5. leidimą vežti keleivius reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutu arba Savivaldybės administracijos patvirtintos sutarties kopijas;

65.6. licencijos kopiją arba Bendrijos licencijos kopiją;

65.7. kasos aparatą;

65.8. kitus teisės aktų nustatytus dokumentus.

66. Nustatęs, kad vežėjas ar ekipažas pažeidžia Taisyklių reikalavimus, kontrolierius surašo atitinkamą aktą arba administracinio nusižengimo protokolą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu.

67. Vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusuose keleivis privalo pateikti kontrolieriui vieną iš šių dokumentų:

67.1. vienkartinį popierinį bilietą, įsigytą iš vairuotojo (jei bilietas su nuolaida, – taip pat ir dokumentą (originalą), suteikiantį teisę į lengvatą);

67.2. e. bilieto kortelę ar mobiliąją programėlę (ar kitą elektroninę laikmeną) su pažymėtu vienkartinio ar terminuoto bilietu (jei bilietas su nuolaida, – taip pat ir dokumentą (originalą), suteikiantį teisę į lengvatą);

67.3. galiojantį dokumentą (originalą), suteikiantį teisę važiuoti nemokamai.

68. Keleivis laikomas važiuojančiu be bilieto, jeigu kontrolės metu jis neturi vienkartinio bilieto arba pateikė:

68.1. nežymėtą e. bilietą arba neaktyvuotą bilietą mobiliojoje programėlėje;

68.2. bilietą su nuolaida, bet nepateikė dokumento (originalo), suteikiančio teisę į transporto lengvatą;

68.3. vienkartinį popierinį bilietą, paimtą iš autobuso išlipančio keleivio;

68.4. kito asmens vardinę e. bilieto kortelę;

68.5. kito asmens vardinę e. bilieto kortelę, nors ir sutampa lengvatos;

68.6. iš vairuotojo įsigytą vienkartinį popierinį bilietą, kurio numeris, data, laikas neatitinka maršruto numerio, datos, laiko ir pan.;

68.7. e. bilieto kortelę, žymėtą kontrolės metu;

68.8. mobiliojoje programėlėje aktyvuotą bilietą kontrolės metu;

68.9. žymėtą e. bilieto kortelę, tačiau esant nepakankamam e. pinigų likučiui.

69. Jei kontrolierius užfiksuoja, kad įvyko Taisyklių 68 punkte nustatyta aplinkybė, keleivis turi teisę įsigyti kontrolės bilietą kontrolės metu. Kontrolės bilietas galioja 1 val. nuo įsigijimo momento, jo papildomai aktyvinti / pažymėti nereikia.

70. Jeigu įvyko Taisyklių 68 punkte nustatyta aplinkybė, kontrolierius turi teisę išlaipinti iš transporto priemonės keleivį, kuris neturi asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (originalo), reikalingo administracinio nusižengimo protokolui surašyti, ar kurio asmens tapatybė negali būti nustatyta naudojantis Administracinių nusižengimų registro duomenimis, ir pristatyti į policijos įstaigą. Kontrolierius, siekdamas netrukdyti viešojo transporto eismui, turi teisę išlaipinti keleivį iš transporto priemonės, jeigu dėl keleivio kaltės užtrunka kontrolės bilieto įsigijimas. Tokiu atveju keleivių kontrolė šio keleivio atžvilgiu laikoma užbaigta keleiviui įsigijus kontrolės bilietą arba kontrolieriui surašius administracinio nusižengimo protokolą, jei keleivis neįsigijo kontrolės bilieto, o bilieto neįsigijimu šiuo atveju, be Taisyklių 68 punkte nurodytų kriterijų, taip pat laikomas delsimas įsigyti šį bilietą.

71. Kontrolierius turi teisę paimti e. bilieto kortelę iš keleivio, naudojančio ne savo vardinę e. bilieto kortelę, arba kortelę, kurią e. bilieto sistema yra užblokavusi. Visos e. bilieto kortelės yra vežėjo nuosavybė.

72. Kontrolierius, paėmęs nebegaliojančius dokumentus, nesuteikiančius teisės važiuoti lengvatinėmis sąlygomis, persiunčia juos išdavusiai įstaigai arba organizacijai, o keleivis laikomas važiuojančiu be bilieto ir traukiamas atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

73. Surašytas administracinio nusižengimo protokolą keleivio neatleidžia nuo pareigos įsigyti bilietą, t. y. sumokėti už vežimą.

74. Už Taisyklių pažeidimus vežėjai, ekipažai ir keleiviai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

#### **XIV SKYRIUS**

### **TRANSPORTO PRIEMONIŲ APIPAVIDALINIMAS**

75. Reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais reisų metu transporto priemonės turi būti apipavidalintos pagal Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 55, reikalavimus.

76. Naujai perkamiems autobusams taikomos Savivaldybės administracijos patvirtintos spalvos pagal RAL spalvų standartą.

---